

BRUOŽAI

—Rošo V. G.—

ABEJONĖS DEL SIUNTIMO GINKLŲ.

DR. W. SPANKAUS ISRADIMAS.

LENKAI IR RYTINE PRUSIJA.

Apie siunčiamus į vakarų Europą amerikiečių ginklus yra visokių nuomonių. Vieni tikrina, jog Washingtonas bando sulipdyti antrą Maginoto liniją, kurl rusams pasijudinus, gali taip pat greitai subirėti kaip ir pirmoji. Tokią nuomnę neseniai pareiškė du New Yorko dienraščiai: "Daily News" ir "Daily Mirror".

Anot jų, Prancūzija nėra nusitarusi kariauti ir jos žmonės greičiau pasiduos Stalinui, negu kad 1941 metais buvo kaptuliuota prieš Hitlerį. Anglija irgi nepasakė galutinio žodžio kad ji stovės mūsų pusėje.

Siuntimą ginklų į Europą "Daily Mirror" vadina didžiausia kvalyste Jungtinių Valstijų istorijoje. Būtų tikra tragedija, jeigu tie ginklai netolimoj ateity taptų atsukti prieš šią šalį. O tai lengvai gali atsitikti.

Aišku, nepaginklavus Vokietijos, visa vakarinės Europos apsauga kabą ant siūlo galo. Kol amerikiečių armijos pasiekė vakarinius Atlanto pakraščius, Olandija, Belgija ir Prancūzija jau būtų maskoliti rankose.

Westphalia, Mich. miestelyje vietinio banko išdinknas Robert Bohr buvo toks gerasirdis, jog leido depozitoriams ištraukti čekiais daugiau pinigų negu jie turėjo banke. Tuo būdu pasirodė \$300,000 trūkumas. Robert Bohr teisinasi: "Ką gi aš galėjau padaryti; tuos žmones aš pažįstu asmeniškai ir jie pinigų sugrąžins".

Bankas neatleido jo iš darbo, bet įsakė išskolektuoti tuos pinigus. Kažin ar jis sugebės tą atlikti iki "sudnos" dienos.

Mūsų čia gimęs jaunikas progresuoja įvairiose srityse. Marquette universiteto, Milwaukee, Wis. leidžiamas laikraštis "The Marquette Tribune" pranešė, jog jaunas to universiteto profesorius Dr. W. H. Spankus išrado mechaniskus inkstus, kurie atlieka tikrųjų inkstų funkcijas ir apvalo kraują. Padaryti bandymai įrodė didelį šio išradimo naudingumą kovoje su kairuriom ligom.

Lenkų mokslininkai ir propagandistai Amerikoje išsikinkė į darbą įrodymui, jog visa rytinė Prūsija yra istorinė Lenkijos žemė, kurią buvo užkariavę ir apgyvendinę vokiečiai. Lenkams rūpi ne vien tas, ką jiems suteikė Molotovas, bet jie Karaliaučiaus ir net Tilžės, prie Nemuno upės.

Mums neatrodo galimu kad tokie "argumentai" įtikintų Washingtoną. Įvyksta kaip tik priešingai. Mūsų valstijos departamentas įsitikina, jog už svietimos žemės pėdą lenkai išsidėdė ir savo "dūšios".

N. P. Vienuolyno Statybos Komitetas savo atsisaukime tarp kitko pareiškė štai ką: "Tur būt niekur pasaulyje nebuvo švenčiama tiek Marijos švenčių kaip Lietuvoje. Vytautas Didysis, mylimiausias mūsų kunigalkštis, net vainikavimuisi pasirinko Marijos Gimimo dieną, o nepriklausoma Lietuva paskelbė ją Tautos švente. Todėl ne bereikalo Bažnyčios Valdovai, kaip Pijus XI Lietuvą vadino Marijos žeme — Terre Mariana".

Vienas argumentavimas čia

SANDARA

LITHUANIAN

THE LEAGUE

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the Lithuanian National League of America

Consisting of 100 Branches located in all Principal Cities of the United States

840 W 33rd St., Chicago, Ill. Phone YArds 7-4789

METAI XXXVII

PENKTADIENIS KOVO-MARCH 31 D., 1950 M.

No. 13

Ir Worcesterio Lietuviai Sulamdė Ant. Bimbos Mitinga

Kam Teks Pinigai

Likviduojamas Vokiečių Turtas Suv. Valstijose

Washingtonas. — Likvidavimas konfiskuoto vokiečių piliečių turto Amerikoje jau eina prie galo. Tą turta sudarė žemės sklypai, namai, prekės, vertybiniai popieriai ir kt.

Turtas buvo konfiskuotas visų vokiečių piliečių, net ir tų, kurie karo metu gyveno Vokietijoje, ir jį visą laiką tvarkė specialus prieš konfiskuotam turtui tvarkyti skyrius Teisingumo Departamente.

Pajamos gautos tą turta likviduojant, yra skirstomos U.S. Amerikos kariams, buvusiems vokiečių ir japonų belaisvėje.

Už viena diena, kareivio prabūta belaisvėje, yra skiriama vienas doleris. Turtas iš buv. priešio kraštu, kuris Amerikoje yra investuotas po 1947 m., tos konfiskacijos jau nepaliečiamas.

Anglų Diplomatai Taip Ir Nepasiekė Vilniaus

Londonas. — Laikė debatų Anglijos parlamente iškilo aiškštėn, jog rugpiučio mėnesyje, 1947 metais anglų užsienio reikalų ministerija atsikreipė į Sovietų Sąjungą pasiūlant atidaryti Vilniuje Minske ir Kieve, sostinėse "savystovių" tarybinių respublikų, Didžiosios Britanijos diplomatinę atstovybę, o jei ne, tai bent konsulatų.

Primindamas tą faktą parlamente, anglų užsienių reikalų vice-ministeris Younger pažymėjo, jog Baltijos kraštai šiandien yra uždaryti svetimų kraštų diplomatams.

Turistai Galės Aplankyti Šiaurės Poliusą

Viena orlaivių kompanija — "Scandinavian Airline" sumanė rengti šią vasarą ekskursijas į šiaurinį polių. Norintieji aplankyti amžinojo sniego ir ledų karalystę bus pervežti per žemės stogą dideliais, patogiais ir apšildytais orlaiviais.

atrodo šlubuojantis, tai LDK. Vytauto planuotas vainikavimas. Jis, tiesa, turėjo įvykti Marijos gimimo dienoje, bet toji diena pasirodė labai nelaiminga. Karūna buvo pavogta ir Vytautas taip susijaudino, jog pakeliui iš Lucko į Trakus mirė.

O kas gi tą karūną pavogė? Ne kas kitas tik tos pačios Marijos garbintojai.

J. V. Senate vėl prasidės debatai dėl naujo D. P. biliaus. Rėmėjai ir oponentai buvo priėmę trejetos sąvalčių paliaubas, kurios užsibaigė kovo 31 dieną. Kam ne kam, bet filibusteriams bus užtektinai darbo. Biliaus priešininkai nori pratęsti ergelius iki vidurvasario, tai yra iki užsibaigęs dabartinis D.P. įstatymas. Tuomet jų nuomone visas reikalas pats savaime likviduosis ir neberekės kito įstatymo. Gal būt iki to laiko nebėlikęs vokiečiai Europoj ir tinkamų įsileisti tremtinių.

Easter Parades

Maskva Užsimojo "Papirkti" Amerika Pazadant Jai Pasidalinti Itaku Sferomis

Rusija Siekia Susitarti Su Amerika Dėl Itakų Sferos Pasidalinimo

Washington, D.C.—Pašukutinėmis dienomis Sovietai įvykdė virtinę posukų, susivienijimo pobūdžio Jungtinių Amerikos Valstybių atžvilgiu.

Cia priklauso Molotovo ir Malenkovo priešrinkiminės kalbos, kuriose šiedu politbiuro nariai paminėjo kapitalistinės ir komunistinės sistemos taikingo sugyvenimo galimybes; toliau, Sv. Jurgio Salėje Kremljuje spaudos konferencija, kurios metu Henry'o Wallace'o bendradarbis O. John Rogge dėl dabartinės tarptautinės politinės įtampos vienodai apkaltino sovietinės ir amerikines politines klaidas, — kas buvo Maskvoje, turbūt, pirmas amerikiečio po revoliucijos pradžios viešas pasireiškimas.

Pagaliau, Sovietų atstovybė Washington'e surengė priėmimą amerikiečiams žurnalistams, ir atstovas Panuškin'as spaudos atstovus užtikrino, kad kiekvienu momentu gali pasinaudoti (žurnalistai—A.T.) atstovybės pagalba tuo atveju, jei reikės žinių apie Sovietų Rusiją.

Visi šie posukiai, neabejotinai, turi naujos taikos openzyvos pobūdį.

Washington'o dienraščio New York Times korespondentas James Reston š.m. kovo mėn. 13-tos dienos laidoje rašo apie amerikiečių valdančiųjų sluogsnų pažiūras dėl Sovietų taktinės kaitos.

"JAV valdžios pareigūnai" — rašo Reston, "sprendžia, kad Sovietai pradėjo stengtis siekti susitarti su JAV dėl pasaulio

pasidalinimo itakų sferomis. Sovietai stengiasi atsiekti du sekanciu tikslu:

1. Sumažinti, arba visai išskirti vakariečių itakas visuose satelitų kraštuose.

2. Sudaryti pasaulio padalijimą į dvi itakų sferas, kuriuo tai pagrindu vakarų — valstybės paliks Sovietams laisvas rankas visoje sovietinėje zonoje, įjungiant Kiniją ir Jugoslaviją, o visus reikalus su satelitais atliks (vakariečiai—A.T.) Maskvai tarpininkaujant."

Grobio Konsolidavimas "Tuo būdu Sovietai stengiasi sukonsoliduoti visą savo pokarinį grobį. Jie trokšta laisvų rankų, kad susitvarkius su premieru Titu. Jie reikalingi laiko, kad atsiskaičius su titozimu ne tik Jugoslavijoje, bet ir kitose komunistinėse valstybėse."

Haagoj Vyksta Svarbūs Kariniai Pasitarimai

Šiuo metu Holandijos sostinėj Haagoj posėdžiaujia pasirašusių Atlanto pakta valstybių karo ekspertai. Konferencijai vadovauja J. V. generalinio štabo viršininkas, gen. Omar N. Bradley.

Pirmoje vietoje bus svarstoma apsiginklavimo problema. Pasirodo, jog vakarų Europai bus reikalinga pasiūsti iš Amerikos daugiau ginklų, negu buvo anksčiau numatyta. Priėmus nusistatymą, jog kiekviena pėda žemės bus ginama nuo užpuoliko, formuojamų 25 divizijų toli gražu neužteks ir tą skaičių gal būt teks padvigubinti.

Kartais ir mažas kelmas didelį vežimą verčia.

Sovietai Turi Net 800 "Diplomatų" Ethiopijoj

Vakarinių valstybių pasaulio žvalgybos agentūros labai susirūpino dėl smarkiai didėjančios sovietų misijos Ethiopijoj (Abisinijoje). Daugiau aštuonių šimtų rusų atsijusta prie sovietų pasiuntinybės Ethiopijoj.

Krinta įtarimas, kad sovietai pasirinko Ethiopiją pagrindiniu centru savo infiltracijos Afrikoje ir visos Afrikos "susovietinimo."

Vakarų Europa Nenori Amerikiečių Maisto

Washington. — Prez. Trumanas yra užsimojęs suteikti vakarinei Europai dar apie trejetą bilionų dolerių pašalpos. Kongresmanas Vorys buvo iškeles kitą projektą, būtent duoti du bilionu pinigais, o už vieną bilioną dolerių pasiūsti maisto, kurio Amerikoje yra perteklius.

Bet vakarų Europos šalys su tuo nesutinka. Jos nori "cash" o maisto nusipirks ten kur jos norės.

Lenkai Pasigrobė Visą Gintaro Eksportą

Užėmė didesnius plotus Baltijos pakrančių, lenkai įkūrė savo gintaro pramonę ir dabar eksportuoja to "šiaurės aukso" išdirbinius į kitas šalis, tame skaičiuje ir į Ameriką.

Seniau šioje srityje vyravo Lietuva, bet dabar tie vienas lietuvis neprileidžiamas prie jūros rinkti gintarą arba žuvauti.

Demonstrantai Su Plakatais Pasmerkė Stalino Bernus

Pabėgusio Iš Sovietų Lakūno Išpūdzijų Knyga

Sovietų lakūnas Piotr Piragov, kuris spalio mėn., 1948 metais paspruko į vakarus, parašė ir išleido knyga: "Kodel Pabėgau". Toje knygoje jis nušviečia ką pats pergyveno ir ką matė iš pat mažų dienų. Jis gimė 1920 metais grynoj komunistiškoj sistemoj.

Vienas įdomių jo aprašymų paliečia Stalino asmens apsaugą. Esą, nors bolševikiška kasdiena skelbia apie nepaprastą žmonių prisirišimą prie darbininkų "vado" ir visos šalies tėvo Stalino, vienok joks asmuo pasaulyje nėra taip atydziai saugojamas kaip Stalinas.

Gegužės 1 dieną, 1947 metais Maskvoje, kaip paprastai, buvo suruoštas paradas. Bomberių pulkas kuriame buvo Piotr Piragov, turėjo perlėkti per tribūną ir virš Stalino galvos. Kad neįvyktų kokių nors "siurprizų" kiekvienas lakūnas buvo atydziai ištirtas, o paskiau gi Kremliaus pareigūnai iškratė orlaivių vidų ir užrakino kabinos duris. Ir tik po tokios revizijos "staliniškiems arams" buvo leista pakylti.

Tokie Paradai Per Daug Kainuoja—Sulaikyti

Taupumo sumetimais Jungtinių Amerikos Valstybių oro pajėgos ir laivynas nedalyvaus daugiau jokiose oro parodose ir kitose viešose oro šventėse.

Šiais fiskaliniais metais tokie pasirodymai oro pajėgoms ir laivynui kaštavę du milijonu dolerių.

"Voice of America" Jau Pralaužė Oro Užtvaras

Dabar pasisekė "Voice of America", naudojant naują radijo techniką, prasilausti per sovietų trukdytojus, kurie veikė dieną ir naktį.

Palapsniui "Voice of America" radijo stotys bus geriau ir geriau girdimos vergų imperijoje, atseit Sovietų Sąjungoj.

Siūlomi Kandidatai Nobelio Taikos Prizui

Oslo, Norvegija. — Šių metų kandidatai Nobelio taikos dovanai gauti yra sekanti: prez. Trumanas, Winston Churchill, buvęs J. V. sekretorius George Marshall, Graikijos karalius Petras, Indijos premieras Nehru, Dr. Schweitzer ir keletas kitų.

Nesutarė Dėl Triesto Žemių

Keletą mėnesių prasitęsusių italų-jugoslavų derybos dėl pasidalinimo Triesto miestu ir aplinkine teritorija—nutruko. Italai norėjo gauti visą tą plotą, o jugoslavai pasipriešino.

1,500 Minia Išardė Bolševikų Mitingą

Policija Sumažino Pikietuojančių Skaičių

Ir vėl naują smūgį gavo lietuviškieji komunistai, visuomenės pamazgos bimbininkai. Praeitą sekmadienį Worcester, Mass. jų "Literatūros Draugija", komunistų propagandos įrankis, turėjo bankietą, į kurį buvo pakviestas ir pats provadyrius, "draugas" Antanas Bimba.

Pirmadieni "Worcester Daily Telegram" aprašo šį įvykį, kaip didelę antikomunistų manifestaciją Worcesteryje. Šis laikraštis patalpino didoką pikietuojančių fotografiją.

Pikietuojantys nešiojo plakatus su užrašais: "Brother, How Long Are You Going to Support the Enemy of the Nations?"... "Those Who Work for Joe Stalin Don't Belong in the U. S."... "We Protest Against Deportation and Extermination of Lithuanians"... "To Siberia, Bimba, opposer of Freedom," ir kitus.

Ankstyvą sekmadienio popietę buvo pradėta pikietuoti sovietikų literatūrnųjų mitingas. Vėliau policija sulaukė pikietaivimą, kada jau vaizdžio 50 pikietuotojų, bet greitai leido vaikščioti dešimčiai žmonių su plakatais.

Tuo pat metu susirinko virš pusantro tūkstančio žmonių minia. Apie šestą valandą šių žmonių tapo priimta rezoliucija prieš komunistus. Šią rezoliuciją parėmė virš penkiolikos vietinių organizacijų. Pusę septintos val. vakaro pikietaivimas pasibaigė.

Bimba turėjo būti penktą val., bet atvyko tik pusę aštuntos valandos. Jis pareiškė minėto laikraščio korespondentui, kad prieš jį buvo surengtos demonstracijos, kur tik jis pasirodė, kaip tai Chicagoj, Brooklyne, Newark, Los Angeles, o Clevelande praeitą savaitę buvo apmuštas minios, kuri norėjusi jį "nulinciuoti."

Bandė Nusizuoti, Kad Išvengus Deportacijos

Paryžius. — Cechoslovakijos pilietis Emil Hanack bijodamas kad prancūzų valdžia jo nedeportuotų į jo gimtinę, bandė nusizuoti prarydamas šaukštą ir šmotuką dratos. Gydytojai tikisi apsaugoti jo gyvybę.

Marš. Tito Ieško Susitarimo Su Graikija

Jugoslavijos diktatorius Tito slaptai tariasi su Graikijos valdžia dėl vieningos apsigynimo nuo kominformo kraštų.

Jis taip pat slapta igabena ginklus ir propagandą Bulgarijon.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
General Office:

340 West 33rd St., Chicago Telephone YARds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$3.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$4.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Seštadienis
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.
940 West 33rd St., Chicago, IllinoisUŽSAKYMŲ KAINA:
Suvienuose Valstijose metams \$3.00
Užsienyje metams \$4.00

Išnaudokim Kiekvieną Progą Lietuvos Laisvei

Viena svarbiųjų mūsų pareigų, sąrišyje su Lietuvos išlaisvinimu, yra laimėjimas užuojautos ir pritarimo amerikiečių visuomenėje ir vyriausybėje. Turėdami tą, mes jau galime eiti toliau ir prašyti tiesioginės pagalbos gelbėjime lietuvių tautos nuo komunistiško teroro ir vergijos.

Iš to ką iki šiam laikui patyrėm, Jungtinių Valstijų valdžia, tam tikrais sumetimais, vengia pavartoti atvirą ir atštresnių žodžių pasmerkimui maskoliškų žiaurumų ir deportacijų Baltijos kraštuose. Kartais atrodo keista, jog istorinis laisvės ir demokratijos čempionas, laimėjęs du karus už visų tautų laisvę, šandien laikosi abejingai užtarime skriaudžiamų ir naikinamų.

Realiai žiūrint, paaiškinimą tokiam neatbojimui galima rasti ir čia pat aplink save. Valdžia, paprastai, atydziai klausosi visuomenės opinijos ir nuo jos nenori per toli nubėgti. O šių dienų visuomenės opinija Amerikoje, Sovietų Rusijos atžvilgiu, dar tikrai formuojasi. Kada didžiama žmonių jau turės aiškų nusistatymą, tuomet galima bus laukti ir griežtesnių pasireikimų Washingtono.

Dėl to tai mums, Amerikos lietuviams, ir reikėtų visomis priemonėmis prisidėti prie tos opinijos formavimo. Nušviečiant gyvais pavyzdžiais kas yra komunizmas praktikoje ir kokios yra pasekmės jo užplūdimui Baltijos kraštuose ir visoj rytų bei centro Europoje, mes įtikinsim gerą dalį amerikiečių jog kompromiso su Kremliu negali būti.

Mes visi esame įtraukti į didelį žygį pavergtų tautų išlaisvinimui. Nepasitenkime vien rezoliucijomis ir pripuolamais mitingais, bet būkime sargyboje visą laiką ir išnaudokime kiekvieną galimą progą savo tikslo atsiekimui.

Vokiečiai Vis Dar Esą Pavojingi

Amsterdamo dienraštis "Algemeen Handelsblad" susirūpino tuo faktu, kad vokiečių mokslininkai dirba prie atominių tyrimų kaip rytuose, taip ir vakaruose. Girdi, jiems esą prieinamos ir didžiausios paslaptys. Ateis laikas kuomet jie sugrįž namo ir sudės į krūvą surinktas abiejose pusėse geležinės uždangos žinias. Vokietija tuomet bus vėl pavojinga, nes ji greitai ir slaptai pasigamins naujų ginklų.

O kad tas neatsitiktų, minėtas laikraštis siūlo labai originalią apsaugą: neleisti tiems mokslininkams sugrįžti į savo kraštą. Jie privalo pasilikti ten, kur yra: arba rytuose arba vakaruose. Kitaip sakant, tiems mokslininkams norima pritaikinti amžino kalinio statusą.

Zinoma, tai nieko naujo Sovietams; tokia sistema jau praktikuojama ten nuo spalio mėn. 1917 metų, bet kam piršti tokį barbarizmą demokratiškais vakarais?

Nedėkingumas Indijonų Atžvilgiu

Atvykęs į Amerikos pakrantes baltasai žmogus nupirko už kvortą degtinės šių dienų didžiausią brangenybę—Manhattan salą, o už įvairius kitokius menkniekius gavo plotus žemės kitur. Įsikūrę ir pralobę baltieji žmonės nebenori ir prisiminti apie pirmesnius šio kontinento savininkus.

Viename Wisconsinio laikraštyje tilpo aprašymas dabartinio indijonų gyvenimo Jungtinėse Valstijose. Iš viso indijonų čia beliko apie 400,000. Pusę jų gyvena rezervacijose didžiausiam skurde. Kūdikų ir suaugusių mirtingumas indijonų tarpe yra aštuonis kartus didesnis, negu baltųjų tarpe. Vienoje rezervacijoje 51 nuoš. kūdikų, gimusių 1939 metais išmirė iki 1944 metų. Apie 60 nuoš. nėra lankę mokyklų, o tie, kurie lanko, išbūna mokyklose ne daugiau 10 mėnesių.

Taip, dauguma amerikiečių nežino tikrosios indijonų padėties ir todėl mažai kas pakelia balsą jų užtarimui.

Palyginus Uždarbis Dabar Ir 1939 Metais

Aš vokiečio, kuriam yra sudedami savaitiniai darbininkų uždarbiai, būna dažnai pasakyta: "Save a little every payday". Tai yra labai praktiškas priminimas, kurį reikėtų pagal išgales

ir vykinti. Bet kiek gi ištikro eilinis darbininkas gali sutaupti?

Amerikietis darbininkas šiandien uždirba daugiau negu prieš dešimtą metų. Jo uždarbiai per tą laikotarpį padidėjo 130%. Vienok jo atliekamų pinigų kiekis paaugo vos 35 nuoš. Kas atsitinka su likusiais uždarbiais? Aukštesni taksi ir pragyvenimo brangumas sugriebia tuos ekstra pinigus.

1939 metais darbininkas uždirbdavo vidutiniai \$23.86 ir savaitė. Prieš metus laiko jis uždirbo \$54.94, bet imant dėmesin aukštesnius taksus ir dolerio vertės nukritimą, tai imant 1939 metus kaip rodyklę, šiandieninis darbininkas gauna tikrenybėje tik \$32.17.

Bet jeigu atimsi iš to nuostolius, kurie atsiranda dėl streikų, tai galų gale priešims išvašos, jog šiandien darbininkai turi mažesnes įteigas negu prieš pat karą. Tuo būdu karingsios unijos, kurios kelia tiek ermiderio dėl pakėlimo užmokesnių, didelės gerovės savo nariams nesuteikia.

Apžvalga

IR J. V. KONGRESE PASITAIKO VISOKIŲ KEISTENYBIŲ

Laikė vieno periodinio išsi-karščiavimo. Atstovų Butas Washingtono priėmė 99 balsais prieš 69 balsus kongr. Fogarty pataisą, kuri draudžia teikti Anglijai ekonominę pagalbą tol, kol šiaurinė Airija, priklausanti Didžiajai Britanijai, nebus prijungta prie Pietinės Airijos, kuri yra nepriklausoma.

Toks nubalsavimas yra keistas ir įžeidžiantis. J. V. Kongreso nariams nepridera diktuoti kas ir su kuom turi jungtis Anglijoje. Šiaurinės Airijos žmonės nenori prisidėti prie pietinių airių ir jokie diktavimai iš Washingtono neprivers jų pakęisti savo nusistatymą.

BOLŠEVIKIŠKI VERTEJAI IR STALINO KURPALIUS

Pagarsėjęs Adomo Mickevičiaus veikalas "Ponas Tadas" buvo išverstas į rusų kalbą 1927 metais. Vertėju buvo žinomas ukrainiečių poetas Maksim Rylski ir jis savo darbą puikiai atlikęs.

Bet štai neseniai pasirodė to paties M. Rylskio antru syk atliktas "Pono Tado" vertimas, kuriame jau viskas pasukama "liaudies" pusėn. Daugelyje vietų originalas iškraipytas ir sufalsifikuotas. Įžangoje patsai Adomas Mickevičius vaizduojamas kaip proletarų čempionas. Galimas daiktas, jog neužilgo bolševikai išsivers į rusų kalbą Naujajį Testamentą, kuriame Kristaus vietą užims "visagalintis" Stalinas.

GERIAU ATOMINIS KARAS, NEGU VERGIJA SIBIRE

Atsakydamas į amerikiečių mokslininkų paraginimą tartis su Sovietų Rusija apie atominių ginklų kontrolę, "New York Herald Tribune" pastebėjo štai: "Mes amerikiečiai geriau pažvelgsime atominio išnaikinimo pavojui į akis, negu rizikuosim dar baisesniu dalyku—vergija Sibire. Tebūna atominis lenkty-niavimas; jam esame pasirošę, tačiau mes niekad ne rizikuosim užtraukimu ant savęs Krem-liaus diktatorių jungo. Nesutiksime be tvirtų garantijų ir ant atominės energijos kontrolės. Turime atsiminti, jog Rusija lauzo ir laužys kiekvieną savo pažadą, kada jai tas atrodo naudinga."

VALSCIŲ IR APSKRICIŲ "SOVIETAI" LIETUVOJE

Jau esame rašę, jog bolševikai panaikino dar užsilikusias nors ir nieko nebereikškusias valsčių, apskričių ir miestų savivaldybes. Naujuoju dekretu, atvežtu iš Maskvos, ir žemiausias pareigūnas miestuke ar valsčiuje dabar tiesioginiai priklausys vyriausiam "sovietui" arba tikriau sakant Stalino vietininkui.

Oficialiai toji reforma pavadinta "Sovietų sistemos įvedimas valsčiuose ir apskrčiuose." Bet totalitarinėj Rusijoje nėra jokių "sovietų" arba tarybų. Tarybos buvo sugalvotos tik žmonių akių apdūmimui. Birželio m. 1917 metais paskelbė, jog bolševikai stoja už plačią apygardų ir net valsčių autonomiją. Kiekviena tokia sritis, bolševikų sistemoje, turėjanti vidutinę laisvę, su savo milicija, teismais ir teise išleisti savus įstatymus. Tokia savivaldybė turėjo vadintis "sovietu."

Bet ta viską jau seniai šuo nusinėšė ant uodegos. Vietoje savivaldybių atsirado akla, centralizuota diktatūra, kurioje pilietis negali nei prasižioti.

NEBLOGĄ BIZNĮ PADARO IR IS TOKIŲ DALYKŲ

Austrijoje areštuota du amerikiečių karo policininkai už tai kad jie areštavo vieną pabėgėlį iš Rumunijos ir paskiau jį "pardavė" rusams už 7,000 šilingų. Nusikaltėlius teis amerikiečių karo teismas.

Bet daugelyje atsitikimų Maskvos agentai tiesioginiai pagriebia tremtinius ir išsigabena iš kitų zonų be jokio užmokesnio.

Kelias į Vilnių

Lietuvi! Kaip tavo krūtinė liepsnoja,
Kai šaukia kapų milžinai!
Su nerimo skundais tu amžiais klajojai,
Tik guodė—viltis ir sapnai!

Tu būki kaip garsas, tu būki kaip plienas,
Kaip pranašo amžių malda,
Kurs prikels širdis ir pramuša sienas,
Ir aidis laukuos visada!

Lietuvi kentėjęs! Lietuvi pražydęs!
Taip buvo baisi aimana!
Ir paukštis sugrįžta iš lizdo nuklydęs,
Ir tavo džiaugsminga daina!

Iš tavo aukų neužgeso žibintai,
Idėjos nušvinta skaidriai!
Lietuvi, sugrįžta, kas buvo tau šventa,—
Ir tu žvelk pasaulin kilniai!
Faustas Kirša

Jumoras

Pakvaišėlio Logika

Silpnapročių liginės gydytojas pastebėjo, jog vienas jo pacientų ruošiasi šokti iš trečio aukšto. Pribėgęs arčiau gydytojas surinka:

— Ką tu dabar sumanei dar-ryti?
— Nieko. Aš tik noriu išokti į tu kibirą, kuris yra apačioje.
— Kibirą? Juk tai bus tau galas!
— Gerai tu sakai, ponas daktare. Ačiu. Pamėginstu nušokti šale kibiro.

PER MANO KOSTUVA

Viename žurnale užtikau tokią pastabą: "Visus ateivius reikalinga kaip galima greičiau padaryti gerais amerikonais. Tik visa bėda, kad sunku rasti gerą modelį arba pavyzdį."

Prieš šesetą mėnesių Italijoje buvo išleista nauja moneta iš sintetinės medžiagos. Bet greitai tie vienos ir dviejų lirų monetos dingo iš apyvartos.

Pasirodė, jog jos yra siunčiamos dideliais kiekiais į Sveicariją ir ten jos apsiuvas au-deklū ir naudojamos vietoje sagučių.

Nugirsta Rūgštaus Pieno klubas: aštrus liežuvis ir atbukęs protas dažnai užtinkami vienoje galvoje.

Vienas vyriškis pasakoja, jog išgyvenęs dvidešimt metų su pirma žmona, jis apsiavedė an-tru kart su aštuoniolikos metų mergina.

— Ar tai ne perdidelis skirtumas amžiuje? — paklausė jo draugas.

— Visai ne. Mano pirmoji žmona irgi buvo 18-kos metų kuomet apsiavedėm.

Išvykstantį į aną pusę geležinės uždangos anglų korespondentą kas tai paklausė:

— Ar ištikro esi pasirošęs tokiai komplikuotai kelionei?

— Pilnai. Septyniomis kalbomis galu pasakyti "Prisipažįstu prie kaltės!"

Pavasario šventės Velykos nesukelia tokio susijaudinimo ir rūpesnių kaip Kalėdos. Gal būt dėl to, kad svarbiausią dovaną Velykose — margučius tikms gatafai parūpina vištos, tik reikia išsivirti ir nudažyti.

Seniau sakydavom, jog toji tauta yra kultūringa, kuri turė-jų arba turi gerų rašytojų ir iš-leidžia daug knygų.

Šiandien pasirodo, jog kuo kul-tūringesnė tauta tuo mažiau ji skaito knygas. Panašiai atsitiko ir su Amerikos lietuviams. Atvy-kę nuo žagrės griebėmės įvai-rių knygų, nuo sapnininko iki Kudirkos raštų. O dabar? Da-bar knygos namuose reikia su žiburiu ieškoti!

Jeigu sakoma, jog Kremlius kovoja prieš Ameriką "visuose frontuose", tai čia nieko neper-dėta. Štai vėliausis pavyzdys:

Sovietų Sąjungoje išleista 50 kapeikų pašto ženklai. Juose vaizduojamas žemės kamuolys, kurio vienoje pusėje stovi sovietiškas darbininkas su vėliava ir užrašu "už taiką", o kitoje pu-sėje Dėdė Samas bandąs išsprog-dinti pasaulį. Tačiau reikia abe-joti ar tokios melagystės yra vertos ir 50 staliniskų kapeikų.

Iš kur paeina žodis "ragau-ti"? Zinomas istorikas Simanas Daukantas aiškina, jgo tas žo-dis yra kilęs iš "ragas".

Mat, seniau lietuviai alų ir midų gerdavo iš tauru ragų. Vaisindami vieni kitus jie kvies-davo "paragauti" arba atsigerti. Nežinau ką apie tai pasakys mūsų specialistai kalbininkai, bet man atrodo, jog Simanas Daukantas nesuklydo tame žo-dyje.

Pittsburgho "Lietuvių Zinios" ragina įkurti čia Amerikoje "kultūrinę veiklą koordinuojan-čią instituciją". Ji galėtų veikti šale Amerikos Lietuvių Tarybos ir Salpos Fondo.

Sumanymas nėra blogas; rei-kia tik smarkiai pasiginčyti spaudoje, paskiau išrinkti komi-siją ir viskas vėl bus užmiršta.

Sovietiška spauda Vilniuje paskelbė, jog pavasariui artė-jant įvairūs kolchozai Lietuvo-

Kaip Viena Lietuvaite Išpildė Savo Pažadą Pranešti Kas Dedas Lietuvoj

Išitlikno. Kad Tarybinėje Lietuvoje Blogai

Prieš kurį laiką Vokietijos D.P. stovyklose gyveno dvi tremtinės draugės. Viena iš jų panoro grįžti namo į Lietuvą, nes ten buvo palikusi jos myli-ma motina. Antroji draugė apie grįžimą į Sovietų "Rojų" nė ne-galvojo, bet abi susitarė, kad pirmoji draugė, nuvykus į Lie-tuvą, duos iš tenai žinia—ar ge-rai, ar blogai Lietuvoje.

Jų susitarimas buvo toks: jei-gu iš Lietuvos pirmoji draugė atrašys antrajai draugei laiška, po kuriuo bus pasirašyta jos pilnas vardas ir pavardė,—tuomet tikėti, kad viskas Lietuvoje taip yra, kaip rašoma laiške;—o jeigu bus po laišku pasirašyta tik jos vienas vardas—tuomet viskas, kas rašoma, yra netiesa ir galvoti apie tai visai priešin-gai.

Kaip buvo sutarta—taip pa-daryta. Išvykus šiai draugei į Lietuvą, po gero pusmečio, ga-vo antroji draugė iš jos laiška, po kuriuo buvo pasirašyta tik vienas vardas, t.y. kas rašoma nereikia tikėti ir reikia galvoti priešingai. "Zinai, miela drau-gė,"—rašo ji,—"kaip Lietuvoje

Rockfordas Stovi Pirmose Eilėse

Draugijų Darbai Niekad Nesustoja

SLA. 77 kuopa paskyrė auką \$15.00 iš savo izdo A. L. Tary-bai. Kuopa auga nariams; orga-nizatorius Jonas Runčikas įra-šo naujų narių, daugiausiai tremtinių.

Lietuvių Kultūros Draugijos moterų skyrius paskyrė iš savo izdo \$25.00 A. L. Tarybai. Tai gražūs žygiai ypač kai su šir-dingumu išpildomi.

B. A. L. Fondo skyrius pa-skyrė auką iš savo izdo \$50.00 del tų 600 tremtinių, kuriems Michigan fermeriai duoda dar-bo ir buto garantijas. Reikia tik apmokėti jų kelionės iki destinacijos.

BALF. skyrius taipgi nutarė rengti margučių kontestą, pir-mą sekmadienį po Velykų, tai balandžio 16 d., Kultūros drau-gijos salėje. Už pasižymėjimus bus duodamos dovanos. Tad laikas jau pradėti margučius marginti. — Zvalgas.

je jau skiria grūdus sėklai ir organizuoja sėjikų arteles.

Taip, kolchozai sėja, piaina ir iškulia, o didžiausią dalį pa-siima raudoni maskoliai.

— Eolas.

dabar gera ir miela?

Tik išvaizduok, gyvenu su motina tame pačiame bute, vo-nioje maudausi, radio griežia, šiltuose pataluose miegu, viską valgau ką tik roriu ir t.t. Miela drauge, kviečiu ir tave atva-žiuoti ir pasakyk kitiems, kad čia labai gerai. Nors čia Lietu-voje visko yra, bet važiuodama pasiimk kiekvieną skudurėlį ir tuos indus, iš kurių valgotė la-geryje, nes važiuojant per Len-kiją galėsi išsimainyti ant maisto... Ir t.t. Ir t.t."

Pagal šį laiška išėina, jog bol-ševiku antrą kartą pavergtoje Lietuvoje yra blogai, jį nekvie-čia savo draugės grįžti namo ir liepia pasakyti dar ir kitiems, kad ten labai bloga.

O važiuojant neimti nė vieno menkiausio skudurėlio ar tuš-čių skardinių "kenų", kuriuos tremtiniai stovyklose naudoja vietoj puod,—nes visus daiktus atima raudonieji ubagai, ir va-žiuojant per Lenkiją ar Vokie-tiją nė vieno daikto negalėsi iš-mainyti ant maisto...

—Gropa.

Didelis Skirtumas

— Mamyte, ar galiu plaukti toliau į ežerą?

— Jokių būdu ne! Juk gali prigirti!

— O kodėl nieko nesakai kuomet tystė plaukia?

— Tai visai kitas dalykas. Jis turi apraudą.

Vienintelis sutvėrimas kuris išauga be maisto, tai egoizmas.

Kviečiame visus atsilankyti į Budrikų Pavasarinį iš-pardavimą gerų, naujo sty-liaus rakandų, Karpetų, Pe-čių, Saldytuvų, Škalbiamų mašinų, Dulkių valytuvų, Radijų, TELEVIZIJŲ SETŲ, Lempų, Rašomų mašinėlių, Aukšinių rašomų plunksnų, Jewelry, Deimantinių žiedų, Laikrodžių, Sidabro ir Auks-so papuošalų, Įvairių rekor-dų, pianinių akordeonų Spi-net pianų ir tt.

Jos. F. Budrik, Inc.

Prekybos namai —

38 metai prekyboje.

3241 S. Halsted St.

Tel.: CALumet 5-7237

Zymi lietuviška radio pro-grama su dideliu orkestru leidžiami 21 metai kiekvieną sekmadienį, kaip 5.30 val. po pietų Chicago laiku iš sto-ties WCFL, 1000 killocycles, 50 tūkstančių jėgos.

District Savings

SAUGI ir PELNINGA VIETA Taupymui

Valdžia Apdraudžia Taupymo Šaskaitas

Kiekviena taupymo sąskaita yra U. S. Valdžios agentūros ap-drausta iki \$5,000.00. Taupyti galite kiek tik norite ir kada norite.

PELNINGAS DIVIDENDAS

Jūsų doleriai čia pakinkomi į darbą ir neša jums pelningą di-videndą, kuris išmokamas kas šeši mėnesiai.

District Savings AND LOAN ASSOCIATION

3236 So. Halsted Street
Phone: CALumet 5-4118

Apie Ivaivius Dalykus

Ruginės Duonos Istorija Lietuvos Žemėse

Ivaivius užsilikę užrašai rodo, jog 12-tam ir 13-tam šimtmečiuose mūsų protėviai jau buvo išvystę šokią tokią techniką žemės apdirbime. Jie jau turėjo medinį arklą, aštrias su mediniais koalais, kastuvus ir pan. Jie žinojo kaip dziovinti javus jaujose, malti grūnus, kepti duona, gaminti midu alų ir kitokius gerimus.

Laukuose jie sėjo rugius, avižas, miežius, kviečius. Darbo jėga sudarė miškuose pagauti taurai, kurie buvo lapsniškai prijaukinami. Arkliai buvo naudojami kelionėms ir karams.

Iš rugių kepavo duona jau ne kaip "olynus", bet rauginamais taip, kaip mūsų atmintyje. Lietuviška ruginė duona buvo pagarsėjusi ir kaimyninėse šalyse. Taip pat plačiai buvo žinomas lietuviškas midus, skilandžiai dešros. Kaikurie mokslininkai įrodinėja, jog lietuvių pirmieji Europoje "iškultūrinio" avizais, tai yra iš laukinio grūdų padarė aidesnį ir skanesnį.

Winston Churchill'o Greitas Aisakymas

Pirmojo pasaulinio karo metu Winston Churchill buvo perėjęs į liberalų partiją. Neuzilgo po to, vienoje puotoje jis susitiko su jauna moteris, kuri šypsodamasi tarė jam:

"Ponas Churchill man nepatinka du dalykai: jūsų politika ir jūsų ūsai..."

"Mieloji ponai", atskė jis švelniai, "nesijaudinkite dėl to. Jūs greičiausiai nesusidursite nei su vienu, nei su antru".

Ištrauka iš Biblijos

Ispanų keliautojas Harnando Cortez, sugrįžęs iš Naujojo Pasaulio, paratė Ispanijos karaliui Karoliui I iškasti Panamoje kanalą ir tuo būdu sutrumpinti kelią į Indiją. Karolis I pagalvojo ir paskiau atsakė: "Ka Dievas sujungė to negalima atpalaidoti."

Dar Garsinasi

Vienas garsinimų rinkėjas mažame miestuke užsuko į maisto krautuve. Pasisakes kuom beesas, jis paprasė savininko pasigarsinti jo laikraštį.

— Aš esu ketvertą desėtku metu biznyje ir niekad to nedariau — atsakė groserininkas.

— Atleiskite man, kas tai per namas ant kalniuko? — paklausė keliautojas.

— Tai mūsų bažnytelė.

— O kaip ilgai ji ten stovi.

— Pusantro šimto metu.

— Nepaisant į tai bažnytelės varpai vis dar skamba — pastebėjo keliautojas.

Vakarų Europos Ginklams

Siuo metu valstijos departamentas Washingtone formuoja karinės pagalbos programą vakarinei uropai. Bus prašoma J. V. Kongreso paskirti tam tikslui vieną bilioną dolerių. Per eitis metais buvo skirta irgi tokia pat suma.

Antikomunistinis Tautų Blokas Lėpdomas Azijoje

Laukiama, kad neužilgo Pili-pinai vėl padarys naują pasiūlymą sudaryti Pacifiko-Pietryčių Azijos antikomunistinį tautų bloką.

Brig. gen. Carlos P. Romulo greitai laiku padarys politinę kelionę po pietryčių Aziją, ieškodamas paramos šiam planui.

Lietuvai Remti D-ja Prisiuntė \$200 Auką Am. Lietuvių Tarybai

JONAS DVARECKAS

Siomis dienomis žinomas Worcester, Mass. veikėjas Jonas Dvareckas, kuris yra Lietuvai Remti Draugijos išdinininkas, prisiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai tos draugijos auką — \$200. Savo laiške p. Dvareckas sako: "Malonėkite priimti nors šia maža auka mūsų senos tėvynės Lietuvos išlaisvinimo reikalams. Tiejį \$200 buvo sudėti Lietuvai Remti Draugijos rengtam Vasario 16 dienos minėjimė".

F. Pataskas Neteko Žmonos, Bet Laimėjo \$4,020 Atlyginimo

So. Boston, Mass. — Feliksas Pataskas, siuvėjas 72 Gates St., So. Boston, Mass. buvo patrauktas į teisma Francis C. Judeiki, kaltindamas jį paviliojime žmonos meilės. Prisaikintieji teisėjai Suffolk Superior Court nusprendė, jog F. C. Judeikis turi sumokėti \$4,020 atlyginimo.

F. Pataskas, kuris yra 62 metų, įrodinėjo jog F. Judeikis, 40 metų ikalbėjo jo žmonai Adelei apiešti namus ir apsigyventi Judeikio namuose, Dorchesteryje. Tame name pats Judeikis nevyveno. Pastarasis išstarnavo armijoj nuo 1942 iki 1945 metu. Jo laišakai, rašyti tai moteris, iš armijos, buvo patiekti teismui.

F. Pataskio advokatas šioje byloje buvo adv. A. O. Shallina. F. Judeiki atstovavo advokatai Z. Weinstein ir R. O'Leary.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ BOSTON, MASS.

Graziai Pasizymi Sachmatininkas Povilas Tautvaiša

Neperseniai iš tremties avykęs mūsų Lietuvos sachmatų meistris Povilas Tautvaiša yra žinomas tarpe visų Bostono ir Mass. valstijos sachmatininkų. Nežiūrint sunkių gyvenimo sąlygų (dirba restorane už maža atlyginimą, turi žmoną ir vaikučius) iskovoją 1949 m. čempiono vardą ir netrukus turbūt bus ir valstijos meistris.

Tiems jo laimėjimams paminėti ir pačiam pagerbti buvo suruošta Liet. Piličių klube simultanas ir arbatėlė. Iš 17 žaidėjų jis vieną partiją pralėšė ir 2 lygias padarė.

Artatėlėje dalyvavo tokie žymūs žmonės, kaip adv. A. O. Šalna, Amerikos Sachmatų sąjungos pirmininkas, Dr. Kapocius, J. Arlauskas, prof. I. Končius ir kiti.

Salė buvo pauosta jo paties laimėta taure. Organizacijos įteikė davanas, jų tarpe ir Sandaros 7 kuopa. Jos vardu jį pasveikino J. Arlauskas, pažymėjęs, jog jis, kaip sandarietis neša garbę ne tik Sandarai, bet ir visai lietuvių tautai. Po oficialios dalies visi ilgai linksminosi.

Reikia pasakyti, kad tokie laimėjimai smarkiai iškelia lietuvių vardą. Tas vardas linkniuojamas ne tik mūsų, bet ir amerikonių didžioje spaudoje. Mums sandariečiams yra mal-

nu jį sveikinti, kaip mūsų organizacijos narij.

Neuzilgo prasidės visos, Amerikos šakmatų pirmenybės. Būtu gerai, kad mūsų lietuviškos organizacijos sudarytų materialines sąlygas dalyvauti meistrui Povilui Tautvaišai. Jis gal mūsų vardą dar aukščiau iškels. Kovok Povilai, linkime tau visi sandariečiai sekmes! — V. K.

W. T. Kvetkus, L. R. K. Susivienijimo Vedejas, Prisiuntė Tokį Laišką

Giliai Įvertina "Sandaroje" Pareikštas Mintis

Siomis dienomis gavome iš p. Wm. T. Kvetkaus, Lietuvių R. K. Susivienijimo sekretoriaus, tokio turinio laiška:

Dear Mr. Vaidyla:

If I am a few days late in extending my appreciation to you for the manner in which you handled the smear Campaign against the members of the Board of Directors in your paper, please excuse it, and I do wish you will except my sincere thanks for the position you took.

Your action proves that there is still some brotherhood and decency left in this world if it were not so we would be back in the stone age.

My wish is that some day I can meet you again and express these feelings to you personally.

Tas p. Kvetkaus pareiškimas liečia straipsni, tilpusi "Sandaroje", kuriame buvo pasakyta, jog grupelė LRKSA. narių, užvedusių teisme bylą prieš tą organizaciją, atlieka ne taisyimo, bet griovimo darbą.

Anglai Prašo Suteikti Jiem Atominių Bombų

Britai atsiuntė skubų prašymą, prisiusti atominių bombų. Jie nori gauti atominių bombų kartu su septyniadesimčia B-29 bomberių, kurie duodami jiems pagal Europos apginklavimo planą.

Sis britų prašymas, jeigu būtų patenkintas, reikalingas netik valdžios sutikimo, bet ir kongreso patvirtinimo.

Tie, kurie daugiausiai šūkauja apie kovas tarp kapitalo ir darbo, niekad nėra turėję kapitalo ir niekad nėra patys dirbė.

Ant. Domeika Sukurė Šeimos Židinį

Rockforde Jis Skaitomas Tremtinių Globėju

Siomis dienomis Rockforde, Ill. įvyko šaunios Antano Domeikos vestuvės su p-le Yusevičiute. Abu tame mieste augo ir baigė aukštąsias mokyklas ir abu gražiai kalba bei rašo lietuviškai. Antanas Domeika ir jo močiutė skaitomi tremtinių globėjais, nes jie yra pasiuntę daug maisto ir drabužių į D.P. stovyklas.

Jie yra suteikę daugybę garantijų atgabenimui tremtinių į šią šalį. Patyręs, kad atvyksta šeima iš penkių narių, Antanas Domeika nupirko 6 kambarių namą ir apgyvendino tą šeimą. Vestuvių puota buvo iškelta pas p-nus Yusevičius. Jaunavedžiai medaus mėnesį praleidžia pietinėse valstijose. — Zvalgas.

Milwaukee, Wis.

Indijonai Supažindina Tremtinius su Savo Rūbais ir Papročiais

Pereitame Milwaukee Liet. Kultūros Klubo susiriniame, susmo dienotvarkę užbaigus M. Torganienės rūpesniu atkviesta indijonų šeima demonstravo savo aprangą ir kalbėjo apie pirmųjų Amerikos gyventojų papročius ir problemas.

"Milwaukee Journal" įsidėjo tos šeimos ir ką tik į Milwaukee atvykusių trijų tremtinių mergaičių Dabravalskaičių fotografiją. Susirinkime nutarta dalyvauti Sporto Arenos atidaryme ir kaip ir anksčiau — išnaudoti kiekvieną progą parodyti kas yra lietuviai bei priminti Lietuvos bylą.

Gamina Naujos Rūšies Tankų Naikintuvus

Amerikos armija šiuo laiku pradėjo gaminti didelio galimumo raketinių plieno kumštį (super-bazooka roket), kuris gali pramušti vienuolikos colių storumo plieno šarva. Sis plieno kumštis lengvai gali sudaužyti ir sunkiausius tankus.

Praeito karo metu plieno kumštis buvo plačiai vartojamas Amerikos armijoj. Jis sunaikindavęs tanką iš 60-80 jardų atstumo.

Siūloma prekė yra pigi.

Good News For Easter

A great variety of flowers will be available this Easter, which falls on Sunday, April 9th. Florists say we will have all the colors in roses again, as well as new types of carnations, gardias and camelias.

According to the Allied Florists' Ass'n, people will be getting more for their money this year. "There will be a good supply of all cut flowers for Easter", they said.

There are increased plantings of tulips and jonquils, and the stately snapdragons.

Indeed, this is good news for all those who will celebrate Easter in the traditional way — with flowers.

Rinkimai Lietuvoj Buvo Paprastas Maskaradas

Į Provincijas Buvo Siuntinėjami Visokie "Sorkininkai"

Sovietiški "rinkimai", kurie įvyko Lietuvoje kovo 12 dieną, buvo tikriausias "balaganas" ne vien turiniu, bet ir forma. Žinodami kad niekas nebenori klausytis tuščių, veidmainių kalbų, bolševikų propogandos centras pasiuntė į provinciją artistų, komedijantų. Su jais, žinoma, vyko ir politiški akrobatai.

Bolševikiška spauda Vilniuje sekančiai aprašė rinkimų eigą: "Liaudies Ansamblio kolektyvas plačiai gastroliavo periferijose perstatydamas muzikali-

montažą: "Prabilo Žemė". Koncertai ir dramos įvyko Kauno, Kaisedorių ir kitose apskrityse. Dalys ansamblio vadovaujamos Cerniausko, Uginčiaus ir Bartusevičiaus gastroliavo Vilniaus apskrityje".

Taip, gastrolėms ir "sorkemis" viskas prasidėjo ir tuomi pat užsibaigė.

Surado "Naudingesnį" Užsiėmimą Brazilijoj

Dino Grandi, buvęs Mussolinio ambasadorius Londone ir dabartinis pietų Amerikos didelis italų tekstilės firmos agentas, ieško Amerikos kapitalo pastatyti fabrikų Brazilijoj, kur galėtų gauti darbo šimtas tūkstančių italų.

Gera Žmona

—Tas šelmis išvežė tavo žmona! Tur būt, smarkiai jį nubausi?

—Priešingai! Jis pats save skaudžiai tuom nubaudė.

Pramogų Rengėjams

Kam reikalinga gera muzika, maža ar didelė orkestra — groja visus populiarius šokius, vpač lietuviškus. Kreipkitės į Frank S. K—kį 4614 S. Paulina St.

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIUM. MANDAGUS PATARNAVIMAS.

Užsakyk **Flowers** Dabar del **Palm Sunday** April 2 **Easter** April 9

Siam viduramžj VELYKOM labiau negu bile kada Gėlės yra svarbios. Jos labiau tinka dėvėt... labiau išreiškia džiaugsmą, viltį, meilę. Matyk pašauk savo gėlininką šiandie del Gėlių dėvėt, draugams, ligoniams, atskirtiems, Altoriuėges Did. Ketvergui ir Velykom.

SEZONAS LABAI SVARBUS DEVĖTI GĖLES VELYKOSE

Say "Rejoice in Easter" with Flowers

Jusū Gėlininkas Telegrama Pasiųs Gėles bile kur.

TAUPYKIT FEDERALIAI INŠURINTOJ FINANSINĖJE ĮSTAIGOJE

Saugiausia Vieta Taupyti Savo Pinigus, Kurie Atneš Jums Gerą Nuosimtį.

Saugiausia ir pelningiausia vieta pasidėti taupomus pinigus—tai yra FEDERALIAI apdraustose SAVINGS and LOAN finansinėse įstaigose. CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION yra viena iš tokių finansinių įstaigų, kurioj kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$5,000.00 per Jungtinių Valstijų Agentūrą.

Dėl saugumo ir dėl aukštų dividendų už jūsų taupomus pinigus, pasidėkite savo taupinius į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASS'N.

Pas mus tamsta galite taupyti ir per laiškus (klauskite informacijų). Mes darome paskolas pirkimui arba namų statymui lengvais, mėnesiniais išsimokėjimais.

Pas mus tamsta galite atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus; galite apmokėti visokias sąskaitas (bills) su American Express Co. Money orders arba su mūsų čekiais.

Visais biznio reikalais kviečiame atsilankyti į mūsų raštinę, kur gausite visuomet malonų ir teisingą patarnavimą. Mūsų turtas yra virš \$4,500,000.00.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Avenue

Phone GRovehill 6-7575

ĮSIDĖMĖKITE LIETUVIAI

Dėl Teisingos ir Veiklios Reprerentacijos BALSUOK UŽ

DANIEL A. GILBERT

Į SHERIFF'Ą

Ant

Demokratiško Balioto

Balsavimai Antradienį, Balandžio-April 11 dieną, 1950

SLA. GLOBOJIMAS IR AUGINIMAS YRA GANA KOMPLIKUOTAS DARBAS

Mainikavimas Vargiai Ar Išėitū į Naudą

Dabar vykstant Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomosios Tarybos rinkimams, spaudoje pasireiškia įvairių minčių. Tas yra natūralu ir gera, nes organizacijai esant pilnai demokratiško pobūdžio, kiekvienas jos narys turi teisę pareikšti savo mintį organizacijos gerovei.

Šių rinkimų metu spaudoje matosi pareiškimų, kad reikėtų išrinkti bent du naujus viršinius ir taipgi kiekvienais rinkimais po du naujus įstatyti. Pagrindan šio viso dedama mintis, kad nauji viršiniai būtų apdabresni, energingesni ir tokiu būdu naudingesni pačiam Susivienijimui.

Teoretškai tai skamba neblogai. Vienok pažūrėkime kaip tikrumoje yra. Mūsų SLA. yra komplikuoatas biznis, daugiau sudėtingesnis ir pinesnis, negu didelis bankas ar didžiulė korporacija. Čia reikia praktiško patyrimo, kurį įgyti reikalauja mažiausia dviejų metų laiko.

Per tą laikotarpį naujas viršininkas esti visai be naudos. Jis tik mokinas ir prie geriausiu noru gali trukdyti sklاندu darba. Taigi dažnas viršinių mainikavimas, ypač prie šandieninių aplinkybių, nieko gero susivienijimui negali duoti.

Aš SLA. labai gerai pažįstu ir čia tikrai nuosirdžiai kalbu mūsų organizacijos gerovei, o ne kokiu agitaciniu smetimu. Juk amerikoniškos bilioninės korporacijos savo gerų ir patyrusių viršinių nemainikauja kas kelis metus, bet stengiasi kuoligiau siai juos palaikyti. Mūsų susivienijimas juk neturėtų būti isimtini. Tai viena.

Antra. Pildomosios Tarybos kiekvienas urėdas reikalingas tam tikrų kvalifikacijų, specialaus ismokslinimo. Apie tai nėra jokios abejonės. Taigi ne kiekvienas gali būti tinkamu ti tas svarbias ir atsakomines pareigas. Kiekvienas narys balsuodamas privalo rimtai pagal-

Kremliaus Vaistai STALINAS GYDYTOJAS

Aš Stalinas, aš garbingas. Kaikas mano, kad laimingas. Mano laimė jau prinko. Kaip narvelis ant prūsoko.

Plyšo, trūko, subyrėjo. Prusokukai išriedėjo. Kai pasaulį jie išvydo. Po pasuolius tuoj pasklido.

Nagai mano savep lenkti. Bet nebegali jų surinkti. Nebvilioja jų neikas. Nei ant meskerės tas sliakas.

Liga baisi plinta, kyła. Mano galia trupa, skyła. Apsireiskia toks titizmas. Pusiau plysta stalinizmas.

Kas tik serga, Kremliun kviečiu. Ta jų liga greit suriečiu. Aš pagydziau jau Zdanovą Ir tavorščiu Dimitrovą.

Ju išgydziau visą eile. Jiems gyduoliu nieks negali. Vis dėl partijos mat labo. Nepavydziau jiems nei grabo.

Kai nevyksta taip, kaip reikia. Tai ant nervu labai veikia. Bet žinau ko nusitverti: Griebiu vodką, imu gerti.

Jau ir Kremlius juda, braska. Tas titizmas ir pas meską Gal pradės isigalėti. Aš jau pradėdu drebėti.

Jus-gi pragaro tamsybės. Siųskit galios iš žemybės. Su pagelba vieno kito. Aš pasmaugsiu ir ir Tita. Perkūnas.

voti apie tai, kad savo organizacijai nepakenkus. Aš patariu balsuoti sekanciai:

Dabartinė Pildomoji Taryba yra atsakominga, darbšti ir nuosirdžiai atsidavusi susivienijimo gerovei. Užtat ji nusipelno pilno narių pasitikėjimo šiais rinkimais. Kiekvienas balsas paduotas už dabartinį P. T. sastatą bus balsas labai mūsų didžiausios organizacijos. Mainikauti šiuo laiku netik nepatartina, bet tuo pačiu sykiu ir rizikinga.

— Pranas Bastis.

Varstotas

Rašo Dr. Albinas

Sekmadienio Ryas

Aną sekmadienį naktis buvo romantiška: danguje visą naktį lijo, perkūnas trankėsi, o kai išauso, tai Halsted gatvėje vandens klanai atrodė kaip ežerukai, nors laiveliu plauk... Šitoj vietoj yra karčiamų daugiau, negu tūkstantyje ir vienoj naktų pasakų. Ta rytą kertės policininkas nespėjo naktiniams karčiamu klijentams patarnauti.

Is po nakties "linksmybių" namo keliaujančių ir kelio nerandančių buvo daug. Kol su laukiau savo gatvekario, mačiau du epizodus: moteris, svruoduama eina prie policininko, įbrenda į vandens klaną, bet nepaiso. Ji tempia už rankos policininką, kad šis padėtų josios vyrą iš vandens klanu ištraukti "vieleje". Jis galis prigerti... Policininkas girtą josios vyrą iš vandens ištraukia ir pašaukia "peklos departamentą", kad nuvežtų į kalabūzė dėl tariamos netvarkos viešoje vietoje.

Privažiuoja taksukas. Išlipa apysenis vyras, jau anksčiau sušlapęs karčiamoje. Eina prie policininko ir prašo, kad jis padėtų girtas merginas iš taksiuko iskelti. Sis sutinka. Kai policininkas kelė antrąja, bemiegančia merga, ši atsidubusi, pareikalavo, kad neštų ją į virsų. Policininkas atsako, kad patvar kymai draudzia nešioti girtus ir privatinius butus. Į kalėjimą jis, tai mielai nuneštų...

Būta Kuo Džiaugtis

Cikagos maskolberniū organe "V." kovo 23 d. L. Pruseika savo "apdūmėjimuose" tarp kita ko sako: "Tula mokytoja Aleksandra Sukauskienė isirinkta į Tarybų Są-gos tautybių parlamenta." Toliau jis cituoja: "Anykštietė Mikulinaitė ja sekamai apibudina: 'Sukauskienė yra isitikima lietuvių tautos dukra. Ji auklėja mūsų vaikus dvasioje ryžtingiausios isitikimybės mūsų socialistinei tėvynei'."

Šita Mikulinaitės pareiskima Pruseika cituoja savo davat-koms norėdamas parodyti, kaip ši "istikima lietuvių tautos dukra" auklėja lietuvių vaikus. Vaikus ji "auklėja", bet ne tautinėje dvasioje. Ji pasakoja kaip reikia garbinti raudonojo okupanto diktatūrą ir dėkoti jam už daromas lietuviams skriaudas.

Angliški Žodžiai Ir Kiek Jų Vartojama

Anglų kalboje priskaitoma 400,000 žodžių. Daugiausiai jų vartoja laikraštinnikai — apie 20,000. Dvasiškieai, advokatai, inžinieriai, gydytojai pasitenkina 10,000. Vidutinio išauklėjimo žmonės ir amatinnikai vartoja 1000; fermeriai apie 1,000. Kai kurie žinovai tikrina, jog mokant 1 000 žodžių jau galima neblogai kalbėti anghškieai.

Užtikrinkime Lietuviams Geresnę Reprerzentaciją!

DALYVAUKIME ŠIAME MITINGE PAREMIMUI LIETUVIŲ KANDIDATŲ

Aktyviai Dalyvaukime Amerikiečių Vidaus Politikoje

Ateinantį rudenį Chicagoje bus renkami svarbūs valdžios pareigūnai Chicago miesto. Republikonų partija suprasdama ir įvertindama Chicago lietuvių skaitlingumą, veiklumą ir tinkamumą atsakingoms valdžios vietoms stato net kelis lietuvių kandidatus.

County Treasurer (Apskrities išdininko) vietai (uredui) kandidatuoja lietuvis bankininkas John Brenza Judge Municipal Court of Chicago (Chicago miesto teisėjo) vietai — Anthony L. Lapinskas ir Ill. State representative (atstovas) į Illinois valstybės seima) — Albin PETERS.

Svarbiausios varžybos įvyks dėl County Treasurer vietos, nes tai yra labai svarbus postas, pro kurį per metus praeina virš 300 milijonų dolerių. Šiai vietai Republikonų partijoje kandidatuoja net 6 kandidatai. Tačiau iš jų yra tik du rimti kandidatai — vienas bankininkas lietuvis John Brenza, kurį remia Republikonų partijos organizacija ir didžioji Chicago spauda, o antras yra dabartinis Sheriffas Walsh, kurį remia atskilusī dalis nuo Republikonų organizacijos. Kadangi yra skilimas pačioje partijoje, tai John Brenzos laimėjimas nominacijos išsprestų Republikonų partijos vadovybės reikalą.

Lietuviams yra labai svarbu, kad laimėtų John Brenza nes lietuviui tada turėtų lemiama balsą Republikonų partijoje ir turėtų didelę įtaką į kandidatų išstatyma Illinois Gubernatoriaus, senatoriaus, Attorney General ir kitoms vietoms.

Chicago lietuviui dabar turiga gera progą sustiprinti savo įtaką amerikiečių politikoje ne tik Chicagoje, bet visoje Illinois valstybėje.

Tokiu keliu eidami lietuviui per savo atstovus galės ne tik pagelbėti savo tautiečiams vietoje, bet galės su žymiai didesne jėga prisidėti prie Lietuvos vadavimo darbo.

Siems svarbiems lietuvių reikalams ateinantį sekmadienį, balandžio 2 d., 3 val. po pietų, Kelly High School Auditorioj 4300 S. California Ave., Brighton Parko kolonijoje yra šaukiamas didelis Chicago lietuvių masinis mitingas-susirinkimas. Programoje dalyvaus žymūs amerikiečių ir lietuvių kalbėtojai, kurie padarys plačius ir išsamius pranešimus apie tai kokiū būdu lietuviui gali apginti savo pozicijas ir išėiti laimėtojais. Dalį programos išpildys Linksmieji Broliai, kurie šiai progai turi net paruošę specialią programą. Muzikiniai programos daliai vadovaus muzikas dirigentas Kučiūnas.

Į šį nepaprastą susirinkimą įėjimas bus nemokamas ir nebus renkama auka.

Chicago lietuviui dalyvaudami skaitlingai šiame susirinkime mitinge parodyti amerikie-

čiams, kad supranta ir prisideda prie palaikymo Amerikos demokratinės santvarkos, o reikalui atėjus moka tinkamai ginti savo teises.

— Bronius Budginas.

Mūsų Jaunimo Ateitis Priklauso Nuo Bendros Lietuvių Veiklos

Dažnai nugirstame priminimą, jog lietuvišką organizaciją Amerikoje likimas priklauso nuo mūsų jaunimo. Jeigu jis sukurs ir prisidės prie tų organizacijų veiklos, tai lietuviybės pėdsakai šioje šalyje neišnyks. Tai yra visai suprantamas ir neabejotinas dalykas.

Bet aš norėčiau pažūrėti į tą viską iš kitos pusės. Jaunimui prisidedant prie lietuviškos organizatyvės veiklos, naudos bus ne vien idejai ir tautinei grupei, bet ir tiems, kurie prisideda. Pav. norintieji prasimūti politiką, turi turėti saviškių parama. Pradedant koki biznį, pirmoji pagelba greičiausiai ateis iš tos pat kilmės žmonių.

Palaikant ryšius su saviškiais daugiau yra prōgų susitikti su artimesniais žmonėmis, padidinti draugų skaičių ir dalyvauti visokios rūšies pramogose arba darbuose. Nemanykim, jog sveltur yra visko, o pas mus nieko. Lietuviui turėjo ir turės savo tarpe daug visokių gražumų ir malonumų.

Tėvai privalėtų paaiškinti tą viską savo sūnams arba dukterims. Ypatingai reikėtų pabrėžti, jog dalyvavimas lietuviškose organizacijose bus naudinga ir smagu pačiam mūsų jaunimui.

Už Lietuvių Gerumą Atsimoka Piktuoju

Prieš kiek laiko "Sandaroje" buvo pranešta, jog lietuviui, prisiglaudę Lenkijoje, yra gaudomi ir atiduodami Sovietams. Mes gerai žinome ką tas atidavimas reiškia. Lenkai irgi tą turėtų žinoti ir neatiduoti lietuvių į maskolių nagus. Bet jie nepajudina nei piršto užbėgimui tam už akių.

O kaip lietuviui traktavo lenkus, kuomet jie nuo vokiečių ir bolševikų rugsėjo mėn., 1939 metais bėgo? Žinomas lenkų žurnalistas Stanislaw Mackiewicz (Cat), dabar gyvenęs Londone, išleido savo atsiminimų knygą, kurioje sako:

"Kuomet mes sumušti, dezorganizuoti tame baisiame rugsėjo mėn., 1939 metais apleidome Vilnių ir atvykome į Lietuvą, lietuviui mus priėmė ne tik svečiai, bet visu širdingumu, atjautimu ir mandagumu. Lietuviš moterys nešė prie kelių oieną ir davė gerti maršuojantiem lenkų kareiviams. Mus tvietė ir svečius, ramino ir vienių geibėjo."

Taip rašo pats lenkas. Atrodo jog anas dėsningumas pasiliko tik ant popierio — A. Sinkus.

BALANDŽIO-April 2 dieną 3 po pietų VYKIME Į SUSIRINKIMĄ

KELLY HIGH SCHOOL AUDITORIUM
4200 S. California Avenue

PAREMTI LIETUVIŲ KANDIDATUS

JOHN B. BRENZA
County Treasurer

ANTHONY L. LAPINSKAS
Judge Municipal Court of Chicago

PROGRAMOJE BUS: Linksmieji Broliai ir meninė dalis vadovaujant muzikai A. KUČŪNUI

Pypkiaus Pažiūros i Margą Pasaulį

Pypkiaus Pažiūros i Margą Pasaulį

Pirmiausiai pasakysiu, kad vienas mūsų skaitytojas iš Bridgeporto taip nusiskundžia: "Kai tik gavau šviežią Sandaros numerį, tai tuoj pačiuo pažįstami ir laikraštį perleido per rankų rankas, net per kelis blokus, o man pačiam neteko nė pamatyti... Mat, visi puola skaityti Perkūno ir Dėdės Pypkiaus rašinių."

Būtų geriau, kad visi tokie "skaitytojai" patys užsisakytų laikraštį. Už tris dolerius per visus metus gausite ne tik 52 Sandaros laikraščius, bet ir 52 Perkūno bei tiek pat kartų Dėdės Pypkiaus "dūmų" paragauti...

Vokietijoje, amerikiečių zonoje; Alpių kalnų Obersdorfo miestelyje žiemos sporto proga vienas vokiečių batsiuvis padarė tokį didelį "čeveryką", į kurį gali sutilpti net trys žmonės. Tai didžiausias visame pasaulyje odinis batas. Tik visa bėda, kad tokio didelio žmogaus pasaulyje, kuriam tas batas tiktu...

Spauda praneša, kad vak. Vokietijoje vokiečiaiems garniai "prinešė" iš viso apie 2,100 juodų vaikų. Tai viską padarė amerikoniškas šokoladas ir "pasiveikiojimai" su juodukais kareiviais. O karo metu, kol dar tautos "vadas" Hitleris vieš patavo, jeigu pamatydavo vokiečiai draugaujant su lenku, tuomet dažniausiai tai vokiečiai nukirpdavo plaukus visai plikai. Bet dabar "fiurero" nėra, nėra kam ir plaukų kirpti.

Atvykę tremtiniai pradžioje stebėjosi, kad Amerikos lietuviui savo kalboj vartoja daug amerikonizmu. Praėjus kiek laiko, jau pastebime ne vieną iš tų pačių tremtinių tuos pačius amerikonizmus vartojant. Dėdė Pypkius mano, jeigu už kiekvieną tremtinio pasakytą amerikonišką lietuvišką žodį paėmus po "nikelį", tai Dėdė Pypkiui užtektų visam amžiui ne tik ant tabako, bet ir ant "viskės".

Britų laivynas pritaissė povandeniniuose laivuose pagalbinį vandenilio peroksidu varomą motorą, kuris, plaukiant po vandeniu, išvysto 26 jūros mazgu greitį.

GOLFININKŲ KONTESTE FLORIDOJE NETIKĖTAI IŠKILO STASYS DUDAS

Pristatome Jauną Lietuvį Golfininką

St. Petersburg (Floridoje) Pasadena golfo aikštėje neseniai įvyko Amerikos profesionalų ir amatiristų golfo turnyras, kuriame debiutavo ir tvirtai pasirodė jaunas lietuvis Stan Dudas.

Gale pirmos dienos Stan Dudas stovėjo tik trečias nuo pirmutinio, palikęs užpakalyje ketletą desėtkų golfo garsenybių. Ir sekanciais tris dienas jis garbingai išsilaikė. Nes iš dviejų šimtų lošėjų paskutinė diena pasiekė tik apie šešiasdešimts kiti paliko peluose.

Jau gale pirmos dienos toki garsenybė, kaip Cary Midlekoft pasitraukė, antrą dieną garsieji Skip Aleksander, Mrato Furgol ir kiti nebe kvalifikavo ir tt.

Kaip kitur, taip ir golfe be gero lošimo reikia truputį ir laimės. Bet štai kur yra įdomu, kai kalbame apie Stasį Duda. Jisai yra tik 20 metų amžiaus, mainierių sūnus, golfa lošia ketvirtus metus.

Ir tas berniokas antrą dieną jau lošia trejukėje su Geo. Fazio ir Johnny Palmer, trečių su

Jimmy Demaret ir Denny Shute ketvirtą su Ed. Furgol ir Fred Hawkins. Ka tai jaunuoliui reiškia gali suprasti tik golfo lošėjas. Taip pat ir tai, ka tas jaunuolis žada.

Toliau reikia prisiminti, kad Stan Dudas dar nėra priprates prie minios žiurovų, taip pat ir lošti drauge su golfo čempionais. Tai sunkino jo lošimui. Bet palaukite dvejus-trejus metus... Stasys Dudas lošia golfa. Aateinančią vasarą pamatysite jį Cikagoje.

Teisėjas John T. Zuris, p-nas John Kamin (Kaminskas) ir rašytojas Antanas Tulyš pavaišino Stasį Duda, parodė svarbesnes St. Petersburgo ir St. Petersburgo Greater Beaches vietas.

Vaišinantis, teisėjas Zuris isitarė: Man yra didelis džiaugsmas matyti lietuvių kylanti į viršūnę." — Vienas iš Trijų.

Kalėjime

Sargas praneša kaliniui, jog atėjo aplankyti jį uošvienė.

— Būk toks geras ir pasakyk, jog manęs nėra namie — maldavo kalyns.

PRANEŠIMAS!
ATDARA NEDELIONIS iki 11:30 a.m.
Iš Bažnyčios Užeikit Dėl
ŠVIEŽIAS — TIK IŠ PEČIAUS
Butter Rolls — Bismarks — Pound Cakes
Layer Cakes — Rye-White ir
Pumpernickle Bread
NEW CENTRAL BAKERY
3226 S. Aberdeen YArds 7-7289

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the U. S. Government
2202 WEST CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL. Virginia 7-7747

Planuokit... Taupykit... Turėkite

Atidarykite taupymo sąskaitą šandien. Mokamas liberalus dividendas

VISOS SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$5,000

Continental Savings and Loan Assn.
4559 SO. PAULINA ST. CHICAGO 9, ILL.
V. P. PIERZYNSKI, Sec'y Phone: YArds 7-0143

Chicagoje

Dr. Budriai Atidaro Savo Ofisą Cicerroje

Smagu pranešti, jog Dr. Stasys ir Milda Budriai atidarė savo ofisą Cicerroje, 5946 West Cermak Road. Telefonas Olympic 3652. Jie abu išlaikė valstijos egzaminus ir dabar praktikuos mediciną.

Dr. Milda Budrys yra "Sandaros" bendradarbė ir ji parašė įdomių straipsnių apie įvairias ligas ir kovą su jomis. Linkime jiems kogeriausio pasisekimo jų profesijoje.

Ona Borchertienė Taria Padėkos Žodį

Aš noriu pareikšti širdingą ačiū Sandaros moterų 100 kuopai už prisistatymą gėlių ir kuopos narėms už aplankymą man esant ligoje. Toks draugiškumo pareiškimas tikrai sujaudino mane.

Neužilgo tikiuosi pasveikti ir vėl grįžti į mūsų bendrą veiklą. — Ona Borchertienė.

Artistė L. Barčaitė Pakliuvo į Ligoninę

Kovo 25 Dieną Jai Padaryta Operacija

"Lietuvių Teatro" vaidintoja, p-lė Lillian Barčaitė, 5611 South Ada St. šiuo metu yra Englewood ligoninėje. Kovo 25 diena jai padaryta apendicito operacija, bet prieš Velykų šventes tikisi sugrįžti namo.

P-lė Lillian Barčaitė atsižymi kiekvienoje rolėje, kuria jai tenka vaidinti.

BALF'o Atstovas Ruošiasi Aplankyti Chicagą

Teko patirti, jog vienas Salpos Fondo darbuotojų, gen. Jonas Černius tuojau po Velykų aplankys Chicagą ir jo apylinkes. Jo vizito tikslas sukelti daugiau lėšų šalpos reikalams.

Nauja Savininkė Šioj Bridgeporto Valgykloj

Rūgštaus Pieno Klubo pastogė — Healthy Food restoranas 3206 So. Halsted St. nuo šio šeštadienio turės naują savininkę — Olą Gilienę, kuri dirbo ten pirmiau kaip virėja. Ji yra patyrusi šioj srity ir moka pagaminti skanius valgius.

Pirmasis savininkas Juozas Gavėnia nusipirko ūkį Michigan valstijoje ir jame žada praleisti vasarą.

P-lė Sally Aleksunaitė Vaidins Svarbiam Veikale

Jauna mūsų artistė p-lė Sally Aleksunaitė vaidins su Uptown Players žinomo amerikiečių rašytojo Noel Coward veikale. Vaidinimas įvyks 11-tos gatvės teatre, balandžio 13—16 dienose.

Policija Ješko Prano Rimkaus Užmušėjo

Prieš keletą dienų, užpakalyje namo 3428 So. Halsted St. buvo užpultas vėlai vakare Pranas Rimkus, 61 metų. Iš jo atimta apie \$30, o jis pats buvo supiaustytas. Nuvežtas į Cook County ligoninę jis neužilgo mirė.

Policija buvo areštavus keletą asmenų, jų tarpe ir asmenį su kuriuom Pr. Rimkus gyveno. Bet visi jie tapo paleisti.

— Kodel pienas toks skystas?
— Matote, ši vasara yra labai lietinga.

Lietuvių Prekybos Buto Bankietas—Gegužio 28

Lietuvių Chamber of Commerce nusitarė užbaigti šį sezoną iškilmingu bankietu sekmadienį, gegužės 28 dieną, Bismark viešbutyje. Tai bus kaip ir metinė pramoga, kuriai numatyta kvieisti visa eilė žymesnių asmenų iš lietuvių tarpo ir sveiktinųjų.

Siame bankiete yra numatyta pagerbti Lietuvos konsulą Chicagoje Dr. P. Daužvardį, kuris šiais metais mini 25 metų konsulavimo jubiliejų.

'Juokų Romansas' Žada Aplankyti Cicerro, Ill.

Neužilgo, balandžio 16 dieną, Cicerros tautiečiai turės progos pamatyti gražų ir linksmą "Juokų Romansą", kuris bus suvaidintas Sv. Antano parapijos salėje, BALF'o skyriaus rengiamam vakare. Taigi vietiniai ir iš artimesnių apylinkių lietuviai kviečiami atsilankyti į šį rengimą, kurio pelnas bus skirtas labdarybės reikalams. Pakvietimai ir bilietai tapo pasiūsti įvairioms draugijoms. D.

SLA. 36-toj Kuopoj Bus Rinkimas Pild. Tarybos

Šį trečiadienį, balandžio 5 d., Lietuvių Auditorijoje, įvyksta SLA. 36 kuopos susirinkimas, kuriame bus renkama pildoma taryba ir delegatai į seimą Balmintyre. Visi kuopos nariai prašomi dalyvauti šiame mitingė.

Šio Klubo Tikslas Bus Paremti Radio Meną

Dainos, meno mėgėjai susibūrė, atgaivino ir perorganizavo Saltimiero Radio Klubą. Valdymo komitetas: pirm. adv. Charles P. Kal; vice-pirm. Jack L. Jatis, Chief Deputy County Clerk of Cook County in Illinois, ir Richard Bartus, rašt. Donna Kaminskas ir ižd. inž. John Rudis. Pirmas šių metų klubo parengimas Surum-Burum su šimtu artistų įvyks gegužio 14 d., 5 val. popiet, Ashland Auditorium, Ashland Blvd. ir Van Buren Sts., minint "Motinų Dieną".

Cicero, Ill

Julė Vainorienė Pakliuvo į Ligoninę

Julė Vainorienė, 1530 S. 49th Ave., kiek pakentėjusi, pasidavė chirurgo peiliui So. Town ligoninėje, Dr. Zalesky priežiūroje. Pirmomis dienomis po operacijos ligonė buvo silpna. Vyras Adomas buvo labai susirūpinęs, kasdien lanko. Savaitė kita, ir

ligonė grįš namo, o namie tai užvis geriau.

Pp. Vainoriai seni vietos gyventojai, ramaus būdo žmonės, turi savus namus, veiklūs draugijoje tremtiniams globoti. K. B. Daunis sako: "Gyvenam kaip pas tėvus". Jie visi linki P. Vainorienei pasveikti. Cikagos Lietuvių Draugijos ir SLA. nariai draugai turėtų lankyti ligonę.

Radio Programa

Budriko Radio Programoj Dainuos A. Kalvaitytė

Šį sekmadienį Budriko radio programoje iš stoties WCFL, 1000 kil. nuo 5:30 val. po pietų gerėsitės puikiu dainavimu Lietuvos operos solistės Alės Kalvaitytės.

Budriko radio orkestras irgi palinksminis visus puikiais muzikos kūriniais. Būtinai pasiklausykite. Z.

Minėjo Gimtadienį

Bruno Vešota ir p-lė Birutė Leguckaitė, 946 W. 31st Place minėjo tuo pačiu sykiu savo gimtadienius, tai yra kovo 25 dieną. Žinoma, be tam tikros celebracijos nebuvo apsieita.

Dr. S. Budrio Paskaita Forest Park Klube

Pereitą trečiadienį Dr. Stasys Budrys buvo pakviestas kalbėti Edgebrook Community Club, Forest Park, apie savo patyrimus anoje pusėje geležinės uždangos. Pasiklausyti jo buvo susirinkę žymi amerikiečių: bižnierių, bankininkų ir pan. Dr. S. Budrys vaizdžiai nupasakojo kas dėjosi Lietuvoj Sovietams ją okupavus ir kaip dabar vyknamas lietuvių naikino procesas. Visa tai padarė gilaus įspūdžio į klausytojus.

Margučių Vakaras Don Varnas Poste

Verbų Sekmadienį, balandžio 2-ą d., 2:00 val. po pietų, Don Varnas moterų skyrius rengia Velykų pramoga vaikukams Don Varnas salėje, 6816 South Western Ave.

Bus judami paveiksai (movies) kuriuos parodys kun. J. nelis. Taipgi bus žaidimai, užkandžių ir dovanų visiems vaikams kurie atsilankys.

Gėlių Krautuvėj Užtiko Liaudies Meno Kurini

Mūsų jaunas darbuotojas Kazys Vešota užsukęs į Mary's Flower Shop, 5961 S. Halsted St. pastebėjo ant lentynos stovintį, iš mažų medžio gabalėlių sulipdytą kryžių. Jam prisiminė matyti paveikluose lietuvių liaudies kryžiai, kurių nemažai būdavo pakelėse.

P-nas K. Vešota pradėjo teirautis kokiū būdu tas kryžius atsidūrė gėlių krautuvėje. Savininkė paaiškino, jog kryžius padarytas 1906 metais Petro Andriko, iš Pensylvanijos. Tas

"Ateities" Šokėjai Pasirodys Savo Koncerte

Gerai žinoma šokėjų grupė "Ateitis" neužilgo turės savo trečią metinį koncertą. Ši karta jie vaizduos "Lietuvių Sokių Istoriją". Vakaras įvyks sekmadienį, balandžio 23 dieną, Sokol Hall, 2337 So. Kedzie Ave. Pradžią 4:30 popiet.

Si grupė, V. Beliajaus vadovaujama, atsižymėjo įvairiuose tarptautiniuose parengimuose. Balandžio 15 dieną jie vyksta į St. Louis, Missouri, dalyvauti National Folk Festivalė.

meistras esąs 80 metų amžiaus, bet savo amato neapleidžia. Kryžių gavusi iš jo kaip dovana.

Šį originalu, 18 colių aukščio kurinį savininkė sutiktų atiduoti kokiam nors lietuviškam muziejui, bet ji nėra tikra ar panaši įstaiga kur nors yra.

Ką Rašo Legionierius Iš Indokinijos

Išsilgo Lietuviškos Spaudos Ir Laiškų

Kur tų lietuvių nėra! Šiomis dienomis "Sandaros" redakcija gavo iš vieno lietuvių, tarnaujančio Prancūzijos svetimšalių legione, Indokinijoje, kur tokių vyrų yra keletas tūkstančių, tokio turinio laiška:

— Mieli lietuviai, aš esu lietuvis, tarnaujantis Prancūzijos svetimšalių legione, Indokinijoje, kur kovojau prieš komunistus. Man trūksta lietuviškos spaudos.

Mieli lietuviai, jei negalėtuomet pasiūsti spaudos, tai parašykite nors laiškų šiuo adresu:

Kartą Gyvenime Tokia Proga Pasitaiko

Turiu parduoti iš priežasties ligos gerai apmokamas biznis—taverną ir trijų flatų namas, puikiam stovyje. Turit pamatyti, kad galėtum įvertinti. Kreipkitės į Konat's Tavern, 2649 W. 47th St. Tel. Virginia 7-0771.

Išidėkite į Savo Namus The Ace Storm Window

Kreipkitės į Lietuvį J. Spaitį

JOSEPH SPAITIS ACE aluminiai langai, kurie užkariauna Chicagą, yra labai praktiški, gražūs ir tvirti. Jie apsaugos jūsų namus nuo dulkių, nuo staigių vėjo užpūtimų. Jie yra gražūs, praktiški ir tvirti.

"The Ace Storm Window" sutaupins kurą žiemos laiku ir apsaugos nuo vabzdžių, musių ir uodų vasaros metu. Idėkite šiuos aluminis langus dabar, be atidėlojimo, pasaukiant ar atsilankant į mano įstaigą.

ACE STORM WINDOWS 3261 So. Halsted Street Tel. Victory 2-6472

LFG Zalyš Alfonsas M 61265, CCBB SP 82388, T.D.F., INDO CHINA.

GERIAUSIA PIRKTI
Namams Reikmenis iš **PROGRESS** Lietuvių Bendrovės **KRAUTUVIŲ**
REFRIGERATORIAI
TELEVIZIJOS
PLOVYKLĖS
RAKANDAI
MATRACAI
KAURAI
RADIOS
PEČIAI
LOVOS
Ir Vaikų RAKANDAI

Didžiausias Pasirinkimas Mažiausios Kainos Lengviausi Išmokėjimai Rakandų Išdirbėjai Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.
3224 S. Halsted St. Tel. Victory 2-4226
4183 Archer Ave. Tel. LAFayette 3-3171 CHICAGO, ILL.

Leidžiame Lietuviškus Radio Programus Kas Antradienio Vakara 7:30 val. iš Stoties WGES

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDZIAMA! NUO 11 BALADŽIO, 1932 1450 KIL. — 12 METAI

WHFC
(1450 Kil.)
Sekmadieniais — 1 val. popiet. Darbo Dienomis — 9:50 v. v. KETVIRTADIENIAIS NUO 7 iki 8 val. vakare

Aprauda—Paskolos REAL ESTATE

Norėdami apraudsti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyte savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti
August Saldukas
4038 Archer Ave.
Prone LAFayette 6719

Jie Kviečia Svarbią Konferenciją

Ragina Ruoštis Lietuvių Ekonominėi Konferencijai

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois praneša, kad lietuviai verslininkai ar profesionalai, kurie norėtų įsirašyti į tos organizacijos narius prašomi informuotis pas narių priėmimo komisijos pirmininką John W. Pachankį, 6819-21 So. Western Ave., telefonas: Grovehill 6-3745 arba jo pavaduotojus Stonley Kamensky, 3939 West 111th St., telefonas: Beverly

Phone Calumet 7356
DR. M. ŽILVITS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

Gražiausia Užėiga Bridgeporte
TOM'S BALTIC INN
BEST LIQUORS AND COCKTAILS
THOS. ALEKSYNAS SAVININKAS
3129 S. Halsted St.

Perka Ir Parduoda Įvairios Rušies Šautuvus

Naminius Ir Iš Užsienio

Taipgi šovinius — Amuniciją. Galite Gauti Visokius Prietaisus Zuvavimui ir Motorus Laidvukams.

Kreipkitės į Savo Tautietį **A. L. PAULSON** GUNSMITH
2614 W. 59th Street Phone HEmlock 4-0384

Namų Taisytojas Kontraktorius
GEO. BORCHERTAS
Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apraudą Savininkams ir Darbininkams.
10546 S. Artesian Av. Tel. Cedarcrest 1739

Dr. Anthony Rudokas OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave. CHICAGO 9, ILL.

OFISO VALANDOS:
Vakarais:—
Nuo 6 val. vak. iki 9 val. vak. Šeštadieniais:—
Nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. išskyrus trečiadienį. Saukite: YArds 7-7381

DR. E. MARKUNAS Lietuvis Optometristas
6859 S. Western Ave.

*Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien. Trečiadienį popiet pagal susitarimą. Ofiso telefonas: WALbrook 6—6859. Rez. telefonas: WEntworth 6—4668

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 28 metų patyrimas
Tel. Yards 1229 Pritaiko Akinis Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. kampas 34th St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 10 Nedėlioį pagal sutartį.

8-0005 ir Julijū Kuza, 6840 So. Artesian Ave., telefonas: WALbrook 5-8744.

Sąryšyje su šiais metais gegužės 28 dieną Chicagoje įvyks Amerikos Lietuvių Ekonominė Konferencija visi lietuvių verslininkai kviečiami prisijungti prie tos lietuvių didžiausios ekonominės organizacijos, kad Chicaga būtų tinkamai atstovaujama konferencijoje.

— A. B.

Nusiskundimai
Viena moteriškė pasakoja kitai: pereiti metai man buvo taip nesmagūs jog per tą laikotarpį pasenau mažiausiai šešiais mėnesiais.

Dr. J. Gudauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Ofiso telefonas: YArds 7-5921
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30—11
Namu telefonas: DAube 6-1126
Jei neatsilieps šie telefonai, šaukit KENwood 6-5107 arba Vlac. 6-3900

DR. S. NAIKELIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak. Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. VIRginia 6582
DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.

Valandos: 1-3 p.p. ir 7-8 v. vak. Šeštadieniais nuo 1 iki 3 popiet. Trečiad. ir Sekmad. ofisas yra uždarytas.
REZIDENCJA:
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7865

DR. MARGERIS
3325 S. Halsted St.
Valandos: 2 iki 4 popiet ir nuo 6 iki 7 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 11 v.v. Phone YArds 7-7299

YArds 2246
DR. C. Z. VEZELIS DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 1 vakar. Seredoj pagal sutartį.

DR. STRIKOL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 S. Ashland Ave. Chicago 9, Ill.
Ofiso Valandos: nuo 2—4 ir 6—8, Ser's, Sub's ir Ned' tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas: YArds 4737
Namu Tel. PROspect 1930
Kad neatsakys viršutiniai telefonai Sauk Midway 0001.

Phone YArds 5921
Res. Tel. KENwood 0107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Ave. Ofiso valandos nuo 1-8; 6:30-8 ir 20 Metų Patyrimo

VALANDOS: 6—8 val. vakary. Šeštadieniais visą dieną. Kita mis valandomis—pagal sutartį
Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 2 p.m. LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. CHICAGO

Tel Pullman 8277
I. E. MAKARAS, M. D. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 PARNELL AVE.
Chicago 28, Ill.